

Mannréttinda- og ofbeldisvarnarráð

Tillaga um stofnun mannréttinda- og ofbeldisvarnarráðs

Á fundi borgarstjórnar þann 21. júní 2022 var lögð fram svohljóðandi tillaga borgarfulltrúa Samfylkingarinnar, Framsóknar, Pírata og Viðreisnar:

Borgarstjórn samþykkir að sameina málaflokk mannréttinda og ofbeldisvarna í nýju mannréttinda- og ofbeldisvarnarráði sem tekur við hlutverki ofbeldisvarnarnefndar. Forsætisnefnd er falið að vinna nýja samþykkt fyrir mannréttinda- og ofbeldisvarnarráð í samráði við mannréttinda- og lýðræðisskrifstofu sem skal lögð fram til samþykktar á fyrsta fundi borgarstjórnar í september og kemur í stað gildandi samþykktar mannréttinda-, nýsköpunar- og lýðræðisráðs og ofbeldisvarnarnefndar. Ráðið starfar samkvæmt samþykktum mannréttinda-, nýsköpunar og lýðræðisráðs og ofbeldisvarnarnefndar þar til ný samþykkt liggur fyrir.

Greinargerð fylgir tillögunni.

Borgarfulltrúar Sjálfstæðisflokksins lögðu fram svohljóðandi breytingartillögu:

Borgarstjórn samþykkir að færa málaflokk mannréttinda undir velferðarráð og halda ofbeldisvarnarnefnd sem sjálfstæðum samráðsvettvangi líkt og áður.

Breytingartillagan var felld með 15 atkvæðum borgarfulltrúa Samfylkingar, Framsóknar, Pírata, Sósíalistaflokks Íslands og Viðreisnar gegn 6 atkvæðum borgarfulltrúa Sjálfstæðisflokksins. Borgarfulltrúar Flokks fólksins og Vinstri grænna sátu hjá við afgreiðsluna.

Borgarfulltrúar Sósíalistaflokks Íslands og Vinstri grænna lögðu fram svohljóðandi breytingartillögu:

Borgarstjórn samþykkir að stofna mannréttindaráð en hafa hlutverk, verkefni og málefni ofbeldisvarnarnefndar í óbreyttri mynd.

Breytingartillagan var felld með 13 atkvæðum borgarfulltrúa Samfylkingar, Framsóknar, Pírata og Viðreisnar gegn 10 atkvæðum borgarfulltrúa Sjálfstæðisflokksins, Sósíalistaflokks Íslands, Flokks fólksins og Vinstri grænna.

Tillaga um stofnun mannréttinda- og ofbeldisvarnarráðs var samþykkt með 13 atkvæðum borgarfulltrúa Samfylkingar, Framsóknar, Pírata og Viðreisnar gegn 6 atkvæðum

borgarfulltrúa Sjálfstæðisflokksins. Borgarfulltrúar Sósíalistaflokks Íslands, Flokks fólksins og Vinstri grænna sátu hjá við afgreiðsluna.

Það tilkynnist hér með.

Borgarfulltrúar Samfylkingar, Framsóknar, Pírata og Viðreisnar lögðu fram svohljóðandi bókun:

Hér er verið að raungera það sem fram kemur í meirihlutasáttmála Samfylkingar, Framsóknar, Pírata og Viðreisnar; „mannréttinda- og ofbeldisvarnarmál verða sameinuð í mannréttindaráði sem taki við hlutverki ofbeldisvarnarnefndar og annist reglulegt samráð um ofbeldismál.“

Borgarfulltrúar Sjálfstæðisflokksins lögðu fram svohljóðandi bókun:

Borgarfulltrúar Sjálfstæðisflokks telja rétt að málaflokkur mannréttinda verði færður undir velferðarráð og að ofbeldisvarnarnefnd fái áfram að starfa sem sjálfstæður samráðsvettvangur líkt og áður.

Borgarfulltrúar Sósíalistaflokks Íslands lögðu fram svohljóðandi bókun:

Fulltrúar sósíalista styðja mikilvægi þess að málefni mannréttinda- og ofbeldisvarna fái aukið vægi í borginni. Við leggjum ásamt öðrum fulltrúum fram breytingartillögu um að borgarstjórn samþykki að stofna mannréttindaráð en að hlutverk, verkefni og málefni ofbeldisvarnarnefndar verði áfram í óbreyttri mynd. Ofbeldisvarnarnefnd eins og hún hefur starfað skipaði fagaðila frá Stígamótum og Samtökum um kvennaathvarf, lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu og embætti landlæknis. Nú er ofbeldisvarnarnefnd lögð niður, en ógert er að tryggja aðkomu þeirra faglegu samráðsfulltrúa sem áður áttu meirihluta sæta í henni. Sömuleiðis voru heimildir nefndarinnar víðar, afar skýrar og einnig tilgangur hennar.

Borgarfulltrúi Flokks fólksins lagði fram svohljóðandi bókun:

Flokkur fólksins hefur áhyggjur af að með þessari breytingu, þ.e. að leggja niður ofbeldisvarnarnefnd og setja málaflokkinn undir mannréttindaráð, áður mannréttinda-, nýsköpunar- og lýðræðisráð, sé verið að gengisfella málaflokkinn. Málaflokknum um ofbeldi er nánast fórnað fyrir málaflokkinn um stafræna vegferð sem nú fær sitt eigið ráð. Eitthvað þurfti því til að fylla í skarðið í mannréttindaráði og þótti þá greinilega í lagi að smella ofbeldismálunum þar inn. Þessi tilfærsla segir mest um forgangsröðun síðasta og þessa meirihluta. Stafræn umbreyting er sett hærra en ofbeldismálin. Flokkur fólksins álitur að stafrænu málin hafi verið færð í sér ráð til að erfiðara reynist að veita málaflokknum aðhald og eftirlit. Þjónustu- og nýsköpunarsvið hefur legið undir gagnrýni fyrir að fara með skattfé borgarbúa af lausung ef tekið er mið af nútímakröfum um skilvirkni og aðhald. Enda þótt segi í greinargerð með tillögunni að þeim sem setið hafa í ofbeldisvarnarnefndverði verði tryggð aðkoma að störfum hins nýja ráðs þá er það nokkuð annað en að sitja í sérstakri nefnd um ofbeldismál. Ekki kemur fram hvort einhver sérstakur fjárhagslegur ávinningur er af þessari breytingu.

Borgarfulltrúi Vinstri grænna lagði fram svohljóðandi bókun:

Það er háð samkomulagi og pólitískri stefnu þeirra flokka sem starfa saman hverju sinni hvar málaflokkar eru staðsettir og hvaða málaflokkar víkja eða hafa meira eða minna vægi. Það má fetta fingur út í margar þær breytingar sem nú eru gerðar á fagráðum og forsætisnefnd en verst er þó sú breyting að leysa upp ofbeldisvarnarnefndina í þeirri mynd sem hún hefur starfað frá upphafi og setja undir mannréttindaráð. Í því felst sú hættu að samtalið við helstu lykilmanneskjur og fagfólk samfélagsins í ofbeldisvarnarmálum týnist í skarkala annarra mála. Fókusinn á þau mál sem helst ættu að vera í brennidepli og eru eitt stærsta viðfangsefni stjórnmalanna; að útrýma kynbundnu ofbeldi og annars konar ofbeldi, verður óskýr og vinnan ómarkvissari. Borgarfulltrúi Vinstri grænna óttast að þessi tilhögun meirihlutans sé fyrsta merki þess að femínískum málefnum verði ekki gert hátt undir höfði á kjörtímabilinu og er það dapurleg afturför.

Kjartan Magnússon, borgarfulltrúi Sjálfstæðisflokksins, lagði fram svohljóðandi bókun:

Fulltrúar Sjálfstæðisflokksins mótmæla þeirri ákvörðun forseta borgarstjórnar að sameina umræður vegna þriggja dagskrárlíða yfirstandandi borgarstjórnarfundar undir einum og sama liðnum. Með þessu var vikið frá útsendri dagskrá, sem leiddi m.a. til þess að ræðutími varð takmarkaðri en ella. Forseti hefur ekki heimild til að ákveða slíka breytingu á dagskrá upp á sitt eindæmi þar eð slíka breytingu á að leggja undir fundinn sem formlega tillögu um breytingu á dagskrá fundarins og bera upp sem afbrigði. Undir umræddum dagskrárlíðum stóð til að ræða tillögur um veigamiklar breytingar á stjórnkerfi Reykjavíkurborgar. Augljóst er að tilgangur umræddrar dagskrárbreytingar er að lágmarka óþægilegar umræður í borgarstjórn um vinnubrögð nýstofnaðs meirihluta vegna téðra stjórnkerfisbreytinga.

Helga Björk Laxdal

e.u.

Samrit:

Forsætisnefnd

Hjálagt:

Tillaga borgarfulltrúa Samfylkingarinnar, Framsóknar, Pírata og Viðreisnar

BORGARSTJÓRN 21. júní: Tillaga borgarfulltrúa Samfylkingarinnar, Framsóknar, Pírata og Viðreisnar að stofnun mannréttinda- og ofbeldisvarnarráðs - MSS22060044

Borgarstjórn samþykkir að sameina málaflokk mannréttinda og ofbeldisvarna í nýju mannréttinda- og ofbeldisvarnarráði sem tekur við hlutverki ofbeldisvarnarnefndar. Forsætisnefnd er falið að vinna nýja samþykkt fyrir mannréttinda- og ofbeldisvarnarráð í samráði við mannréttinda- og lýðræðisskrifstofu sem skal lögð fram til samþykktar á fyrsta fundi borgarstjórnar í september og kemur í stað gildandi samþykktar mannréttinda-, nýsköpunar- og lýðræðisráðs og ofbeldisvarnarnefndar. Ráðið starfar samkvæmt samþykktum mannréttinda-, nýsköpunar og lýðræðisráðs og ofbeldisvarnarnefndar þar til ný samþykkt liggur fyrir.

Greinargerð:

Hið nýja ráð mun bera nafnið mannréttinda- og ofbeldisvarnarráð í samræmi við þá sýn að gera beri málaflokki ofbeldisvarna enn hærra undir höfði með því að gera ofbeldisvarnarnefnd hluta að sameinuðu fagráði. Þeim hagsmunaaðilum, sem setið hafa í ofbeldisvarnarnefnd, verður tryggð aðkoma að störfum hins nýja ráðs eftir því sem nánar verður kveðið á um í nýrri samþykkt ráðsins sem lögð verður fram til samþykktar borgarstjórnar að sumarleyfi loknu. Ráðið mun funda sérstaklega um ofbeldisvarnarmál eigi sjaldnar en mánaðarlega og byggja áfram á því góða starfi sem ofbeldisvarnarnefnd hefur unnið á síðustu árum og verður mikilvægum verkefnum þess áfram sinnt af fagmennsku og einurð.

Tilgangur tillögunnar er að efla stjórnmalalega umgjörð um jafnréttismál hjá Reykjavíkurborg, sameina í einu ráði öll þau fjölbreyttu verkefni sem varða jafnréttis- og mannréttindamál og ná að sama skapi fram samlegð, skilvirkni og enn faglegra samtali um jafnréttismál þar sem málefni mannréttinda, ofbeldisvarna, heimilisofbeldis og kynjaðrar starfs- og fjárhagsáætlunargerðar koma saman á einum vettvangi. Um er að ræða sameiningu mannréttindaráðs, ofbeldisvarnarnefndar og þeirra verkefni sem áður hafa verið unnin á vettvangi stýrihóps um kynjaða- og jafnréttismiðaða starfs- og fjárhagsáætlanagerð. Á móti kemur tilfærsla málefna sem lúta að stafrænni þjónustu, gagnsæi og lýðræðis í sérstakt stafrænt ráð.

Mannréttinda- og ofbeldisvarnarráð verður fagráð skipað sjo“ fulltrúum kjörnum af borgarstjórn og jafnmörgum til vara. Ráðið verður vistað hjá mannréttinda- og lýðræðisskrifstofu og skal mannréttindastjóri sitja fundi ráðsins með málfrelsi og tillögurétt auk þess sem aðrir starfsmenn munu sækja fundi ráðsins eftir þörfum.